

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री किशोर सिलवाल
राजस्व सदस्य श्री जीवन कुमार घिमिरे
लेखा सदस्य श्री डम्बर बहादुर कार्की
फैसला

२०७६।०७७ सालको निर्णय नं. ५१

पुनरावेदन नं. ९७-०७५-RB-०२०१

मुद्दा:- आयकर (२०७०/०७१) ।

साविक एस डेभलपमेन्ट बैंक लि. जि.काठमाण्डौ का.म.न.पा वडा नं. १ दरबारमार्ग
स्थित नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक लि. (स्थायी लेखा नं. ५०००५४५१०) सँग गाभिई
नाम परिवर्तित बैंकका तर्फबाट अखितयार प्राप्त ऐ. बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत
ज्योति प्रकाश पाण्डे..... १ } पुनरावेदक

विरुद्ध

श्री ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर..... १
श्री आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट..... १ } प्रत्यर्थी

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट : विद्वान अधिवक्ता श्री शिव कुमार श्रेष्ठ

प्रत्यर्थी कार्यालयहरूका तर्फबाट : उपन्यायाधिवक्ता श्री शम्भु कुमार बस्नेत

अविलम्बित नजीर: x

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी: प्रमुख कर अधिकृत श्री धनिराम शर्मा

शुरु कार्यालयको निर्णय मिति:-२०७५/०२/३०

प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय: आन्तरिक राजस्व विभाग

निर्णय गर्ने पदाधिकारी: महानिर्देशक श्री विष्णु प्रसाद नेपाल

निर्णय मिति: २०७५/६/१४

पुनरावेदक कम्पनीका हकमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७५/०२/३० को कर निर्धारण आदेश उपर आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिएकोमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट कार्यालयको निर्णयलाई नै सदर गर्ने गरी भएको निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम प्रस्तुत पुनरावेदन पत्र यस न्यायाधिकरणमा पर्न आएको रहेछ । सुनुवाइका लागि आज यस इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छ:-

तथ्य खण्ड

१. पुनरावेदक बैंकिङ्ग व्यवसाय गर्ने करदाता श्री एस डेभलपमेन्ट बैंक लि. (हाल नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक लि.) ले आ.व. २०७०/०७१ को आय विवरण आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार करयोग्य आय रू. १७३८०५३४२।४१ देखाई ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरमा मिति २०७१/०९/३० मा विवरण पेश गरेको ।
२. करदाताको आ.व. २०७०/०७१ को आय विवरण कर परीक्षण गर्न छनौटमा पर्न गएकोमा प्राप्त कागजातको अध्ययन, छानविन तथा हिसाव कितावको परीक्षण गर्दा आयकर ऐन २०५८ बमोजिम कट्टी गर्न नपाउने खर्चहरू दावी भएको, आयमा समायोजन गर्नु पर्ने रकम समावेश भएको नदेखिएको तथा भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी गर्नुपर्ने भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी गरेको नपाइएको हुँदा सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित करयोग्य आय कायम गर्नुपर्ने भएकोले सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र जवाफ पेश गर्न आयकर ऐन २०५८ को दफा १०१ (६) बमोजिम विस्तृत व्यहोरा खुलाई ठूला

करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७५/०२/१५ मा सूचना जारी भएको ।

३. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७५/०२/१५ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७५/०२/१६ मा बुझी लिएको ।
४. करदाताले मिति २०७५/०२/१६ मा बुझी लिएको सूचनाको जवाफ मिति २०७५/०२/२९ मा पेश गरेको ।
५. करदाताको आ.व. २०७०/०७१ का लागि रु. १७,७९,१९,०५८।४१ करयोग्य आय कायम गरी आयकर ऐन २०५८ को दफा १०१ बमोजिम कर अधिकृतले संशोधित कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा १०२ बमोजिम करदातालाई सूचना दिने भनी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७५/०२/३० मा खडा भएको निर्णय पर्चा ।
६. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७५/०२/३० मा जारी गरेको आ.व. २०७०/०७१ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी (साविक एस डेभलपमेन्ट बैंक) हाल नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७५/०३/१२ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।
७. यसमा शुरू कार्यालयबाट भएको मिति २०७५।२।३० को कर निर्धारण आदेश कानून सम्मत देखिएकोले निवेदन जिकिर नपुग्ने ठहर्छ भन्ने समेत व्यहोराको आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७५/०६/१४ मा भएको निर्णय ।
८. Bond खरिद खर्च लगानीसँग सम्बन्धित हुन्छ । खर्चको लेखांकन गर्दा लागतको लेखांकन भएपछि निसर्ग गर्दाको समयमा लाभ भए आम्दानी र नोक्सान भए खर्च भनी लेख्न पाउनेमा आयमा समावेश हुने रकममा घटाई आय कायम गर्न नमिल्ने, सवारी साधनमा विमा खर्च र सवारी साधन कर खर्च कट्टि पाउनुपर्ने भनाई कानून सम्मत नरहेको, सवारी साधन कर्मचारीको स्वामित्वमा हुने हुँदा बैंकले उक्त सवारी साधनको हास खर्च कट्टि गर्न नपाउने भनी भएको निर्णय त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर गरी बैंकले पेश गरेको विवरण बमोजिम गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको जिकिर लिई करदाताको तर्फबाट मिति २०७५/१०/०६ मा यस न्यायाधिकरण समक्ष दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र ।

९. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणको मिति २०७६/०२/२९ मा भएको आदेश ।

ठहर खण्ड

१०. आज सुनुवाईका लागि यस इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक लिमिटेडका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता श्री शिवकुमार श्रेष्ठ र प्रत्यर्थी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरका तर्फबाट विशेष सरकारी वकिल कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान उपन्यायधिवक्ता श्री शंभु कुमार वस्नेतले गर्नुभएको बहस सुनियो । बहसका क्रममा पुनरावेदक तथा प्रत्यर्थीका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता र सरकारी वकिलबाट देहाय बमोजिम जिकिर बहस प्रस्तुत गर्नुभयो ।

<p>पुनरावेदक कम्पनीका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ताबाट प्रस्तुत बहस जिकिरहरू</p>	<p>प्रत्यर्थी कार्यालयकाट तर्फबाट उपस्थित विद्वान सरकारी वकिलबाट प्रस्तुत बहस जिकिरहरू</p>
<p>- सवारी साधनको व्यवस्थापन सम्बन्धमा Car Scheme Agreement को प्रावधान, सम्झौता आदिबाट बैंकका स्वामित्व स्थापित भएको छ कर्मचारीलाई Transfer नभएसम्म बैंकमा नै रहने हुँदा ती सामानको हास कट्टी, बीमा खर्च र सवारी साधन कर पुनरावेदक बैंकले खर्च कट्टी पाउनु पर्ने कानून सम्मत व्यवस्था हो ।</p> <p>-विकास ऋण पत्रको व्याजबाट आम्दानी गरेको रकम कानून सम्मत ढंगले प्रिमियमलाई Amortization गर्दै</p>	<p>सवारी साधनको व्यवस्थापन सम्बन्धमा Car Scheme Agreement को प्रावधान, सम्झौता आदिबाट बैंकका स्वामित्व स्थापित भएको छ कर्मचारीलाई Transfer नभएसम्म बैंकमा नै रहने हुँदा ती सामानको हास कट्टी, बीमा खर्च र सवारी साधन कर पुनरावेदक बैंकले खर्च कट्टी पाउनु पर्ने कानून सम्मत व्यवस्था हो भन्ने पुनरावेदकको जिकिर रहेकोमा यस सम्बन्धमा धेरै फैसलाहरू यसै इजलाशबाट भैसकेको हुदा थप जिकिर गरिरहन परेन । विकास ऋण पत्रको व्याजबाट आम्दानी गरेको रकम कानून सम्मत ढंगले प्रिमियमलाई Amortization गर्दै लग्ने प्रचलन अनुसार दावी गरिएकोले कानून सम्मतको खर्च</p>

लगने प्रचलन अनुसार दावी गरिएकोले कानून सम्मतको खर्च अमान्य गर्न नमिल्ने भएकाले बदरभागी छ भन्नुभयो ।	अमान्य गर्न नमिल्ने पुनरावेदकको जिकीर रहेकोमा यस सम्बन्धमा धेरै फैसलाहरू यसै ईजलाशबाट भैसकेको हुदा थप जिकीर गरिरहन परेन ।
---	---

११. पुनरावेदक कम्पनीका तर्फबाट लिइएका जिकिरहरू दुवै तर्फका विद्वान कानून व्यवसायीहरूबाट प्रस्तुत बहस बुँदाहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणहरूको अध्ययन गरी निर्णय तर्फ विचार गर्दा यसमा मुख्यतः देहायका प्रश्नहरूमा निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो ?

आयकर तर्फ

- (क) Car Vehicle Scheme बमोजिम कर्मचारीलाई सुविधामा प्रदान गरेको सवारी साधनको स्वामित्व, प्रयोग तथा Possession Right सम्बन्धी विवादका कारण हास खर्च, बीमा र सवारी साधन कर खर्च पाउने/ नपाउने सन्दर्भ
- (ख) विकास ऋण पत्रको प्रिमियमलाई व्याज आम्दानीबाट परिशोधन (Amortize) गर्न पाउने नपाउने सन्दर्भ
१२. निरूपण गर्नुपर्ने उपरोक्त प्रश्नहरूका सन्दर्भमा मिसिल संलग्न कागजातहरूको अध्ययन गर्दा प्रचलित कानूनको आधार र लेखांकन समेतका मापदण्डहरूबाट निम्नानुसार देखिन आयो ।

आयकर सम्बन्धमा

(क) Car vehicle scheme का सम्बन्धमा:-

बैंकको निर्णयानुसार सवारी साधन खरिद गरिदिने योजना सञ्चालन गरेको, बैंकको हित वा सेवा शर्त विपरीत कार्य गरेमा सुविधाबाट वञ्चित गर्न मात्र बैंकको स्वामित्व कायम राख्न सवारी साधन बैंकको नाममा राखिएको, उपलब्ध गराईएको सवारी साधन निर्वाध रूपमा उपयोग गर्ने अधिकार Possession Right सम्बन्धित कर्मचारीमा नै रहने, ब्यवसायिक काममा समेत अन्यले प्रयोग गर्न नपाउने, ईन्धन र मर्मतको खर्च निश्चित सीमा भन्दा माथिको सम्बन्धित कर्मचारीले नै ब्यहोर्ने, कर्मचारीको रोजाईमा रकम थप गरेर सवारी साधन खरिद गर्न सकिने, सवारी साधनको प्रयोग बैंकको आय आर्जन सँग सम्बन्धित कामका लागि मात्र नहुने, ब्यक्तिगत प्रयोजनमा बढी उपयोग हुने र

पछि तोकिएको निश्चित अवधि पुरा भएपछि कर्मचारीले नै सवारी साधन लैजान पाउने देखिँदा लामो अवधि सेवामा रहने कर्मचारीले २/३ पटक नै सवारी साधनको स्वामित्व बहन गर्न पाउने समेत देखिन आएको र कर्मचारीलाई नै हस्तान्तरण भै सम्पतिको निसर्गबाट बैंकलाई कुनै प्रतिफल प्राप्त नहुने भएकाले पूर्ण स्वामित्व बैंकको हो भन्न सकिने अवस्था देखिएन ।

Nepal Accounting Standard (NAS) को Paragraph 6 and 7 मा यस सम्बन्धि परिभाषा र Recognition बारे उल्लेख भएको तथ्य –"Property, plant and equipment are tangible items that :- a) are held for use in the production or supply of goods or services, for rental to others or for administrative purpose." Para-6

"The cost of an item of property, plant and equipment shall be recognized as an assets, if and only if, (a) It is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the entity." para-7

लेखामानको उपरोक्त तथ्य अनुसार कुनै निकायको सम्पति हुन त्यस्तो सम्पति उक्त निकायको उत्पादन कार्यमा प्रयोग भएको हुनु पर्ने वस्तु तथा सेवाको वितरणमा प्रयोग भएको हुनु पर्ने, अन्य ब्यक्तिलाई भाडामा दिन सक्ने वा प्रशासकीय कार्यमा प्रयोग भएको हुनु पर्नेमा बैंकले स्वतन्त्र रूपमा उल्लेखित कुनै पनि कार्यमा प्रयोग गर्न सक्ने देखिएन । ब्लु बुक र दर्ताका आधारमा मात्र सवारी साधन बैंकको स्वामित्वमा रहेको भनी ब्यवसायको वार्षिक आयबाट निम्नानुसारका खर्च कट्टी दावी गरेको सन्दर्भमा हेर्दा निम्नानुसार देखियो:

१) हास खर्च कट्टी दावी:- आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९(१) मा कुनै ब्यक्तिले कुनै आय वर्षमा कुनै ब्यवसाय वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनका लागि सो ब्यवसाय वा लगानीबाट सो ब्यक्तिको आय आर्जन गर्न सो वर्षमा आफ्नो स्वामित्वमा रही प्रयोग गरेको ह्रास योग्य सम्पतिको हास भए वापत अनुसूची – २ बमोजिम हास खर्च कट्टी गर्नु पर्नेछ भन्ने ब्यवस्था भएकोमा Own your vehicle scheme अन्तर्गत खरिद भएका सवारी साधनको पूर्ण स्वामित्व बैंकको हुने नदेखिएको र प्रयोग समेत बैंकका लागि मात्र भए गरेको नदेखिएको अवस्था हुँदा माथि विवेचित तथ्यबाट सवारी साधनको हास खर्च कट्टी दावी नपाउने गरी भएको शुरुको निर्णय कानून सम्मत नै देखिन आयो ।

२) बीमा खर्च:- माथि विवेचित आधारमा सवारी साधनमा बैंकको पूर्ण स्वामित्व नदेखिएको र प्रयोग समेत बैंकका लागि मात्र भए गरेको नदेखिँदा सवारी साधनका

लागि गरेको बीमा खर्च अमान्य गर्नेगरी भएको ठूला करदाता कार्यालयको निर्णय मिलेकै देखिन आयो ।

३) सवारी साधन कर:- माथि विवेचित आधारमा सवारी साधनमा बैंकको पूर्ण स्वामित्व नदेखिएको र प्रयोग समेत बैंकका लागि मात्र भए गरेको नदेखिदा सवारी साधनका लागि गरेको सवारी साधन कर खर्च अमान्य गर्नेगरी भएको ठूला करदाता कार्यालयको निर्णय मिलेकै देखिन आयो ।

(ख) विकास ऋणपत्रको प्रिमियम रकम Amortize सम्बन्धमा

विकास ऋणपत्रको premium लाई Amortize गरी खर्च लेखेको सम्बन्धमा हेर्दा आयकर ऐन, २०५८ ले व्यवसायको सम्पत्तिलाई व्यापारिक मौज्जात, व्यवसायिक सम्पत्ति हासयोग्य सम्पत्ति एवं गैर व्यवसायिक सम्पत्तिको रूपमा वर्गिकरण गरेको छ। करदाताले खरिद गरेको विकास ऋण पत्र (Bond) आयकर ऐन, २०५८ को दफा २ खण्ड (क ट) अनुसार व्यवसायिक सम्पत्ति भित्र पर्ने देखिन्छ । जुन खरिद गर्दा भुक्तानी गरेको सम्पूर्ण रकम सोही सम्पत्तिको लागतमा समावेश गर्नु पर्ने हुन्छ । आयकर ऐन २०५८ को दफा १९ अनुसूची २ मा वर्गिकृत सम्पत्तिहरूको हास रकम यकिन गरी खर्च दावी गर्न पाउने व्यवस्था गरेको छ । तर व्यवसायिक सम्पत्तिको हकमा निसर्ग गर्दाको समयमा नाफा भए आम्दानी र नोक्सान भए सो हदसम्मको रकम लेखांकन गरी नोक्सानी कट्टि गर्न पाउने व्यवस्था आयकर ऐन, २०५८ को परिच्छेद ८ अन्तर्गतका विभिन्न दफाहरूमा उल्लेख भएको देखिन आयो । तसर्थ, व्याज आम्दानीबाटै Amortize गर्ने करदाताको पुनरावेदन जिकिरसँग सहमत हुन सकिएन ।

१३. अतः माथि विवेचित आधार र कारणबाट स्थायी लेखा नं. ५०००५४५१० भएका पुनरावेदक करदाता साविक एस डेभलपमेन्ट बैंक लि. (हाल नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक लिमिटेड)को आ.व. २०७०/०७१ को आयकर निर्धारणका सम्बन्धमा ठूला करदाता कार्यालयले मिति २०७५।०२।३० को निर्णय र सोलाई समर्थन गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७५।६।१४ मा भएको निर्णय मिलेको देखिँदा सदर हुने ठहर्छ । पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन । अरूमा तपसिल बमोजिम गर्नु ।

तपशिल

१४. फैसलाको प्रतिलिपी सहितको जानकारी विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय काठमाण्डौलाई दिनु ।
१५. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतिय प्रति अपलोड गरी यस मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार गरी बुझाई दिनु ।

डम्बरबहादुर कार्की
(लेखा सदस्य)

उक्त रायमा हाम्रो सहमति छ ।

जीवन कुमार घिमिरे
(राजस्व सदस्य)

किशोर सिलवाल
(अध्यक्ष)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

शाखा अधिकृत: श्री लेख बहादुर कोइराला

कम्प्यूटर टाइप: श्री प्रदिप तिवारी

इतिसम्बत २०७६ साल असोज ३० गतेरोज ५ शुभम.....